

Naročnina mesečno
18 Lir, za inozem-
stvo 20 Lir — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 34 Lir, za
inozemstvo 50 Lir
Ček rač. Ljubljana
10.650 za naročnino
in 10.349 za inserate.

Podružnica:
Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega
izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano.

Izšla vsak dan s izjemo ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano.

SLOVENE

Abb- Mese
re: Estero, me-
20 Lire, Edizione
omenica, anno 34
Lire, Estero 50 Lire.
C. C. P. Ljubiana
10.650 per gli abbo-
namenti: 10.349 per
le inserzioni.
Filiale:
Novo mesto.

Vojno poročilo št. 954

Italijanski in nemški oddelki so v Tunisu zavzeli nove postojanke Sovražnik je zgubil skupno 10 letal

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil ob-
javlja:
V Sirti so slabe vremenske okoliščine ovirale vojno delovanje.

Neka naša formacija je v ponočnem napadu z uspehom bombardirala neko sprednjo letališče.

V Tunisu so italijanski in nemški oddelki konsolidirali uspehe prejšnjih dni in zavzeli nove postojanke. Sovražnik je zgubil v boju 5 strojev. Prav toliko jih je zbil protiletalsko topništvo kopenskih enot.

Iz vojnega poleta se en naš lovec ni vrnil v oporišče.

Visoke sovjetske izgube

Sovjeti so imeli visoke izgube na donskem bojišču ter pri Stalingradu
Nemški napadi na srednjem odseku — Letalski napad na Hull

Hitlerjev glavni stan, 4. jan. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Na raznih odsekih donskega bojišča in v prostoru pri Stalingradu so utrpeli Sovjeti pri nadaljevanju svojih napadov visoke izgube.

V nekem pristanišču ob Črnem morju na obali Kavkaza je bila neka trgovska ladja srednje velikosti z bombnim zadetkom poškodovana.

Lastni napadalni oddelki so na srednjem odseku vzhodnega bojišča izvedli uspešne nastope. Sovražni sunki so bili odbiti.

V zalednem ozemlju neke armade so bile sovjetske tolpe obkoljene in nad 1400 banditov uničenih, 65 taborišč in veliko število zaklonišč razdejanih, mnogo orožja in obsežne zaloge municije in drugega preskrbovalnega materiala pa zaplenjene.

Trdovratni krajevni boji južnozhodno Ilmenskega jezera se nadaljujejo.

Pred Ribiškim polotokom so hitra nemška bojna letala potopila trgovsko ladjo s 5000 tonami, ena nadaljna ladja je bila težko poškodovana.

V južnem Tunisu so nemško-italijanske čete potisnile francoske sile proti zapadu. Letalstvo je napadlo z velikim učinkom sovražni transportni promet na železnicah in cestah. Na nekem sovražnem oporišču so bili z bombnimi zadetki v polno povzročeni požari. Spremljajoči lovci so sestrelili pet sovražnih letal.

Neka nemška podmornica je potopila severovzhodno od Orana iz močno zavarovane spremiljave parnik s 5.000 tonami.

Ob priliki dnevnega prodora oddelka britanskih letal proti zapadnemu francoskemu obalnemu ozemlju je bilo brez lastne izgube sestreljenih 16 večmotornih letal.

V poznih večernih urah so britanska letala izvedla močilen napad na zapadno nemško ozemlje. Prebivalstvo je imelo izgube. Dve letali sta bili sestreljeni.

Devet milijonov ton angleških ladij potopljenih

Berlin, 4. jan. AS. Kakor pravi nemško vojno poročilo z dne 1. januarja, so nemške oborožene sile v letu 1942 potopile naslednje število angleško-ameriškega ladjevja: edince vojne mornarice so potopile 1283 trgovskih parnikov s 7.995.000 tonami. Od tega so potopile podmornice 1208 ladij s 7.586.500 tonami. Nemško letalstvo je potopilo 167 parnikov z okoli 985.000 tonami.

Tako je lansko leto nemška mornarica skupno z letalstvom v celoti potopila 8.240.000 ton trgovskega ladjevja. Poleg tega je vojna mornarica poškodovala 149 parnikov, letalstvo pa 301. Lahko se računa, da je tudi del teh ladij onesposobljenih.

Berlin, 4. jan. AS. Tukajšnji tisk se na široko bavi s številkami o potopitvah sovražnega ladjevja v letu 1942. Berlinski krogi v svojih komentarjih posebno poudarjajo dejstvo, da so nemške podmornice v tem letu potopile skoro dvakrat toliko ladij kakor leta 1941, to je nad 7 in pol milijonov ton proti trem milijonom in pol v prejšnjem letu. Angleži in Amerikanci so morali v preteklem letu

Izjava novega nemškega veleposlanika v Tokiu

Šanghaj, 4. jan. AS. Novi nemški veleposlanik v Tokiu dr. Heinrich Stahmer je izjavil v pogovoru s časnikarji svoje prepričanje, da bodo odnosi med Oso in Japonsko v skupni borbi proti sovražniku trojne zveze še bolj napredovali. Stahmer je dodal, da je v času, ko je bil na Kitajskem kot nemški poslanik pri nankingški vladi, imel priložnost spoznati tesne vezi med Kitajsko in Japonsko ter spoznati veličanske napore Japonske za preobrazbo Kitajske. Stahmer je med drugim tudi izjavil, da je trdno prepričan v končno zmago osnih sil ter je izrazil svoje zadovoljstvo, da je lahko prišel na nemško veleposlaništvo v Tokio. Na koncu je zatrdil, da so osebne spremembe nemškega zunanjega ministrstva normalne spremembe ob koncu leta in da nimajo nikakega posebnega značaja.

Buenos Aires, 4. jan. AS. Predsednik Brazilske republike je povedal, da so se ameriške čete posluževale brazilске obale, ko so se vkrnavale za pot v francosko Severno Afriko.

Slovesno ustoličenje novega vodstva stranke

Geslo stranke je: vojna in zmaga predvsem, vojna in zmaga nad vsem

Sih natančnih in nezmotljivih navodilih so bile vrhovni vodstveni ustanovi stranke vrnjene tiste prvenstvene politične oznake, ki ji zagotavljajo izpolnjevanje njenih naravnih nalog, s tem da jo ojačujejo.

V tem letu dela ste videli, da je stranka, ki jo Vi neposredno vodite, korakala, da bi bila vredna Vašega zaupanja in zgodovinske ure, ki jo preživlja domovina. Funkcionarji stranke, začeni pri najvišjih, ki so tu navzoči, so izpolnjevali in mislijo takoj izpolnjevati vsa navodila, ki prihajajo od Vas in za Vas. Stranka je Vaša, Vaši so ti možje, ki strastno in zagrizeno verujejo v Vas. Za njimi so množice, goreče, zdrave in delovne množice Vaših fašistov, in je vse italijansko ljudstvo, ki veruje v Vas.

Duce, v moji pokorščini je samo beseda Vašega vojaka, ki govori v imenu Vaših vojakov: zapovedujte nam! Naj bo preskušnja kakršna koli, Vaši morate iz stranke so nespremenljivo zvesti zapovedi. Upoštevali jo bodo z neizčrpljivo gorečnostjo in vam rekli, da živijo za Vas in za Vaše zgodovinsko prizadevanje.

Duce je dal smernice, po katerih naj se ustanove stranke ravnavajo na vseh področjih narodnega življenja.

Dovolite mi, Duce, da hodeč po poti, ki drži naravnost, kakor je vedno držala Vaša:

Strateški pomen Italije

Berlin, 4. januarja. AS. Rimski dopisnik lista »Westdeutscher Beobachter« von Langen opisuje strateški pomen Italije, na katero so se osredotočile naspotne sile v smeri proti južnemu krilu Osmega bojišča ter ugotavlja, da so Italijani znali v celoti izpolniti svojo nalogo, čeprav so morali zato pretrpeti velike žrtve. Italija ni v vojni šele od leta 1940, Italija je že v osmem letu vojne. Od leta 1935 je morala vzdržati tri vojne in poleg tega še gospodarsko vojno sankcij. Ta položaj je v odločilni uri ni oviral, da se ne bi postavila ob stran Nemčije v obrambi svojih idealov in svoje politične vere. Italija je vzdržala in premagala vse vojne težave. Z nemško pomočjo je zaprla Sredozemlje in obranila južno krilo Osi v

po poti, ki je ravna in svetla v veri, stvarnosti, vdanosti in poštrevnosti, da tega 5. januarja, ki obuja spomin na odločilni dan na poti in v razvoju revolucije, ki ji Vi in vedno Vi nakazujete smer v bodočnost, v prosojni polnosti brezpogojne vdanosti potrdim, da čast in odgovornost našega vsakdanjega prizadevanja dobivata ognja samo v Vas in za Vas. Stranka je Vaša, Vaši so ti možje, ki strastno in zagrizeno verujejo v Vas. Za njimi so množice, goreče, zdrave in delovne množice Vaših fašistov, in je vse italijansko ljudstvo, ki veruje v Vas.

Duce, v moji pokorščini je samo beseda Vašega vojaka, ki govori v imenu Vaših vojakov: zapovedujte nam! Naj bo preskušnja kakršna koli, Vaši morate iz stranke so nespremenljivo zvesti zapovedi. Upoštevali jo bodo z neizčrpljivo gorečnostjo in vam rekli, da živijo za Vas in za Vaše zgodovinsko prizadevanje.

Duce je dal smernice, po katerih naj se ustanove stranke ravnavajo na vseh področjih narodnega življenja.

Dovolite mi, Duce, da hodeč po poti, ki drži naravnost, kakor je vedno držala Vaša:

Italijanska morala je nedotaknjena

Rim, 4. jan. AS. Švedski list »Svenska Dagbladet« objavlja članek svojega rimskega dopisnika z dne 29. decembra, ki piše, da stopa Italija v novo leto 1943 z jasno zavestjo, da bo to leto trdo ter bo zahtevalo največji napor in največje žrtve. Italija pa je tudi prepričana, da bo to leto odločilno za zgodovino in je zato trdno odločena napeti vse svoje vojne sile. Moderna vojna — nadaljuje dopisnik — je bila prinesena v erce Italije. Italijansko ljudstvo je izkušnjo že premagalo. Kljub bom-

Afriki. Vztrajala je v puščavski vojni in skupno z nemškimi četami zavrnila angleško-ameriško nevarnost po izkrcanju v francoski Severni Afriki. Preteklo in bodoče težave se posamezniku lahko zde velike, so pa majhne, ako jih primerjamo z delom človeka, žigar osebnost je gigantska v zgodovini Italije. Z vojaško akcijo v Sredozemlju še ni izžepano delo, ki ga opravlja Italija v vojni. Izvedla je tudi policijske nastope v nekaterih delih Balkana, poslala je eno armado na vzhodno bojišče, udeležuje se vojne na oceanih ter deluje na notranji fronti po fašistični stranki. Za fašizem ta vojna ni le služba za bodočo italijanske rodove, marveč za bodočost Evrope, kakor to kaže borba proti boljševizmu in bogatstvu.

bam in razdejanjem, kljub bolesti, ki jo je povzročila izguba velikega afriškega področja, kjer je Italija izvršila veličansko delo, je italijanska morala na koncu leta nedotaknjena. Razprave in debate o položaju so seveda pod vplivom narodne propagande, so pa tudi najjasnejši dokaz ljudske prepričanja, da je ta vojna vojna za življenje ali smrt naroda v bodočih stoletjih. Gotovo tuje trditve o duševnem stanju italijanskega naroda popolnoma obledijo v primeru s to sedanjostjo resničnosti.

Živahno delovanje japonskega letalstva

Tokio, 4. jan. AS. Glavni cesarski stan je izdal poročilo, v katerem javlja, da so letalske skupine vojne mornarice napadle ter uničile sovražno letalsko oporišče, ki ga grade v kraju Merauke na Novi Gvineji, prav tako pa je odbilo sovražne napade na Rabaul in Sulumi. Dvanajst sovražnih letal je bilo sestreljenih v dvo-bojih ter od japonskega protiletalskega topništva v Mundu ter na otoku Narukumi. Poročilo pravi, da so japonska letala napadla Merauke 30. in 31. decembra. Japonske enote mornariškega letalstva, ki so se nahajale na Novi Britaniji ter na Salomonskih otokih, so odbile napade nad 50 sovražnih letal, katere so 31. decembra ter 2. januarja napadla Rabaul ter Sulumi. Ta dan je japonsko protiletalsko topništvo sestrelilo 6 od 30 napadajočih strojev. Nad otokom Narakumi je bilo 30. decembra in 1. januarja sestreljenih 5 sovražnih lovcov. Japonsko protiletalsko topništvo pa je v tem času sestrelilo še eno sovražno letalo.

Zmaga v francoski Severni Afriki

Stockholm, 4. jan. AS. Londonski dopisnik lista »Dagens Niheter« poroča o zmagi, vladajoči v francoski Severni Afriki ter omenja zadnjo De Gaullovo izjavo, v kateri se De Gaulle čuti utlačanega, ker nima nikakega zastopstva na ozemljih francoske Severne Afrike in zato vztraja, naj se osnuje neki začasni osrednji organizem na načelu narodnega edinstva ter republikanskih zakonov. V svojem govoru je tudi sporel, da je izrazil svojo željo, sestati se z Giraudom. Angleška revija »Economist« poudarja s svoje strani, kako so londonski krogi prepričani, da je položaj v francoski Severni Afriki bolj zamotan kakor kdaj koli. Strelji na Darlana so tega res ubili, niso pa rešili problema, ki ga je on predstavljal. Imenovanje Mac Millana za posebnega ministra v Alžirji smatrajo v Londonu za sredstvo, ki naj odpravi sovnoameriške politične težave in omogoči Eisenhowerju, da se bo lahko bavil le z vojaškimi vprašanji.

Pesimizem v Ameriki

Stockholm, 4. jan. AS. Kakor pišejo dopisniki ameriških agencij, se v washingtonskih uradnih ter diplomatskih krogih smatra, da bo leto 1943 leto velike ognjene preizkušnje za Združene države, ko se bo pokazalo, če so Amerikanci sposobni izvesti izatno ofenzivo proti Osi tako v Aziji kakor na Daljnem vzhodu. Zdi se, da so ti krogi dejoma zelo ekleptični glede zaveznike zmage v letu 1943. Z drugimi besedami so že začeli pripravljati ameriško javnost na to, naj ne pričakuje v tem letu velikih uspehov zaveznikega orožja ter že govore o letu 1944 kot o odločilnem letu. Izjavo o tem, da so Osne podmornice velika ovira za ameriško plovbo. Trenutno se poudarja na pristojnih mestih, da se navzile naporom za omejitev ali preprečitev podmorniške nevarnosti doslej še ni dosegel noben pozitiven uspeh in da je edino sredstvo za izboljšanje položaja v pomnožitvi konvojev ter povečanju spremljevalnih ladij. Priznavajo pa, da zato nimajo dovolj ladij.

Zveza med Ukrajino in Nemčijo

Hamburg, 4. januarja. AS. Tukajšnji gospodarski listi domnevajo, da bo skoraj zadržno v Ukrajini zgrajena železnica s štirimi tirji, za katero je bil načrt že odobren. S tem bo vsa evropska železniška mreža ojačena in izboljšana. Omenjena proga pojde čez Berlin ter se bo zvezala z železniškim omrežjem na porušnem industrijskem ozemlju. Tako bo po nathitriši poti prenašala ukrajinske pridelke v nemške industrijske pokrajine. Odeček se proge bo držal v Francijo, drug odeček pa se bo priključil na zvezo med severom in jugom, to je na progo Hamburg—Rim.

»Citaj in širi »Slovenca«

Roosevelt je za vsako ceno hotel vojno

Rim, 4. jan. AS. Rimski list »Messaggero« komentira »Belo knjigo«, ki je izšla v Washingtonu ter ugotavlja, da so v njej vsebovane trditve zanikane po dejstvih, ki jih javnost že dobro pozna. Takozvana politika »dobrega sosedstva«, ki so jo izvajale Združene države med leti 1933 in 1939 na zahodni polobli, je imela edini namen privabiti republike latinske Amerike v vojaški sistem Združenih držav, ustanovljen za protitotalitarno križarsko vojno. Ko si je bil Roosevelt svest svojega uspeha, je začel sabotirati evropski mir. On je po Münchenu grozil Angliji, da ji bo odbil vsakršno moralno in gnotno podporo, če bo vodila kompromisno politiko s silami Osi. V spominu je še značilna izjava, ki jo je dal poslanik Združenih držav svojemu pariškemu kolegi o sredstvih, s katerimi razpolagajo Združene države za vpliv na angleško politiko. Nato je poslal Roosevelt Mussoliniju strahovalno pismo, ki ga je Churchill sam označil za »slabo«. Če je res, da sta Anglija in Francija dajali Poljski pogum v njeni katastrofalni oholosti, ni nič manj res, da je Roosevelt spravljal Anglijo in Francijo do tega, da sta napovedali vojno Nemčiji. Ko je bil tretjič izvoljen z obljubo, da bo svoji državi prihranil vojne strahote, je Roosevelt odločno krenil na pot intervencije. Zakon o nevtralnosti, ustanovitev »varnostne cone«, uvedba obvezne vojaške dolžnosti, dobave Angliji, prepustitev ameriških pristanišč in ladjedelnic angleškim ladjam, zasedba italijanskih in nemških ladij, zaprtje italijanskih mornarjev, črni seznam, izgon italijanskih in nemških konzulov, oboževitev trgovskih ladij, ki so izvrševale tihotapstvo, ustanovitev

vojaških oporišč na Grönlandiji in Islandiji, zapoved ameriškim ladjam, naj brez opozorila streljajo na Osne ladje, vse to so bila že vojna dejanja, ki so dovedla do zakona o posojilu in najemu, do odprave nevtralnostnega zakona, to je do odprte intervencije. Kar se tiče ameriške politike do Japonske, ta list opozarja na nesramne in nesprejemljive pogoje, ki so jih nameravale Združene države vsiliti Japonski, ki so jo že preje izživala s svojimi posojili in dobavami Cankajšku, s politiko obkoljevanja ter z gospodarsko vojno.

Berlin, 4. jan. AS. Nemški tisk komentira »Belo knjigo«, ki so jo izdali v Ameriki ter pripominja, da so jo pristojni nemški krogi že označili kot »dokument laži«. Politika in diplomatska korespondenca našteva nekaj razlogov, iz katerih je Roosevelt moral objaviti ta dokument: 1. zato, ker potrebuje Roosevelt za prihodnje zasedanje kongresa na dan 6. januarja moralno oporo, ker bo moral tam napovedati nove težke žrtve, ki jih bo moralo vzeti nase ameriško ljudstvo, kakor na primer vpolkile novih milijonov pod zastavo, racioniranje nadaljnjih življenjskih potrebščin ter veliko povečanje davkov za dosego ravnotežja pri velikanskih številkah državnega dolga; 2. zato, ker se Roosevelt boji ostre kritike na bodočem zasedanju senata; 3. ker bi se rad opravičil pred ameriškim ljudstvom, ki mora dati svoje sinove zato, da se lahko Roosevelt drži na površju in 4. zato, ker bi na nek način rad opravičil vrsto ameriških vojaških katastrof na vseh bojiščih.

Nov dokaz plemenitega sočutja z ljubljanskimi reveži

Te dni je poveljnik Armadnega zbora Ekse. general Gastone Gambara obiskal mestno županstvo, da bi posetil župana generala Rupnika. Ob tej priložnosti je general Gambara izročil županu darilo v znesku 50.000 lir, ki ga je naklonil poveljnik II. armade Ekse. armadni general Mario Roatta ljubljanskim mestnim revežem. To je drugo velikodušno darilo Ekse. arm. generala Roatta je nov dokaz plemenitega srca, ki preveva zmagovito italijansko vojsko, ki se neupogljivo bori proti sovražnikom, a hkrati ne pozabi dobrih rečnih in njihovih potreb.

Župan se je najprizrečje zahvalil povelj-

niku Armadnega zbora in ga prosil, naj tolači njegove najglobe izraze hvaležnosti, kakor tudi izraze hvaležnosti vsega prebivalstva do poveljnika II. armade in do slavne italijanske vojske. General Rupnik je sporočil Ekse. Gambara, da bo to znatno vsoto odredil v korist vsem tistim potrebnim prebivalcem, ki se niso deležni ugodnosti Občinskega podpora, urada in drugih podpornih ustanov, v prvi vrsti pa da bodo imeli prednost tisti, ki so v gmotnih stiskah zaradi bolezni, družine z velikim številom otrok in vsi podobni primeri, ki zaslužijo posebno upoštevanje.

Iz kronike ljubljanskih župnij v letu 1942

Župnija sv. Petra v Ljubljani
Rojstna knjiga izkazuje za leto 1942 sledeče številke: rojenih je bilo v župniji skupaj 410 otrok, in sicer 190 dečkov in 220 deklic. Od teh so jih rodilo v sanatorijih 213, 121 dečkov in 92 deklic. So pa to večinoma nezupljani, katerih je bilo v sanatorijih rojenih 175, in sicer: v Slajmerjevem domu 156, v Leonišču 18, v sanatoriju Emona 1; le 38 domačih župljanov je zagledalo luč sveta v topli oskrbi sanatorija, drugih 55 se je rodilo doma, večinoma pa v bolnišnici, kjer je bilo rojenih 181 naših otrok, in sicer 85 dečkov in 96 deklic. V prirastek domače fare gre letos 274 otrok, in sicer 130 dečkov in 144 deklic. Dvojčkov je bilo 4 pare, nezakonskih otrok 5, mrtvorojenj 3.

Mrtliška knjiga izkazuje 399 umrlih: 186 moških in 213 žensk. Od teh jih je umrlo v bolnišnici 117, v sanatorijih 54, drugi doma. Na domačo faro odpadejo 303 umrli, in sicer 109 moških in 194 žensk; drugih 96 je bilo iz drugih župnij, pa jih je smrt dohitela na teritoriju naše župnije. Med umrlimi so dosegli mnogi veliko starost: 61 jih je bilo starih nad 60 let; 62 nad 70 let; 45 jih je doseglo od 80 do 90 let; 7 pa jih je celo prekorinilo število 90 let; najstarejša je bila Marija Röger, Ambrožev trg 1, ki je umrla v starosti 95 let. Med vzroki smrti se navaja 60 krat starostna oslabelost, 38 krat rak, 13 krat jetika, 4 krat kap.

Ce primerjamo smrti in rojstva v fari, moramo ugotoviti velik deficit ljudskega življenja: mrtvih je bilo lani 29 več kot novorojenih.

Poročna knjiga ima vpisanih letos 156 novorojenih parov, celih 105 manj kot lani. Med temi 156 pari je 7 parov iz tujih župnij, ki so se prišli k nam poročiti; 3 domači pari pa so se šli poročiti drugam.

Duhovnja v splošni bolnišnici
Ko priobčujemo statistiko o življenju in o smrti v Ljubljani, dobimo popolno sliko šele, ako

odpremo tudi rojstne in mrtliške knjige v bolnišnici. Bolnišnica je samostojna duhovnja in ima lastne matice. — Dočim je še v začetku tega stoletja rodila iz nekdanje dežele Kranjske vsaka petinosemdeseta slovenska mati v ljublj. bolnišnici, je bil zadnja leta že vsak 13. slovenski novorojenček rojen v ljubljanski porodnišnici. Vse pomen, važnost ter upravičenost porodnišnice za materinstvo je s tem dejstvom dovolj zgovorno podan.

Svoj višek je dosegla ljubljanska porodnišnica doslej leta 1936, ko se je dvignilo število porodov precej nad rekordno število dva tisoč. Od tedaj je pa začelo to število zopet padati.

Lani je zagledalo luč življenja v porodnišnici 1405 novorojenčkov. Torej za celih 700 manj kot leta 1936 ter za 200 manj kot leta 1941. Je pa kljub precejšnjemu padcu to število rojstev še zelo veliko in razveseljivo.

Med 1405 novorojenčkov je bilo 730 dečkov, 675 pa deklic, torej 55 dečkov več kot deklic. Mrtvorojenih je bilo 32, kmalu po rojstvu jih je pa umrlo 27. Na porodu so umrle v celotnem letu le tri matere. To je razmeroma zelo majhen odstotek v primeru s številom smrtnih primerov zaradi namerne povzročenega splava, ki je vsaj desetkrat večje.

Umrlo jih je lani v bolnišnici 787, samo šest več kakor leta 1941. Sploh je število smrti v bolnišnici nekam ustaljeno. Za več desetletij nima število umrlih nikakoli med 750 do 850 na leto. Največ umirajo ljudje spomladi in v zgodnjih jutranjih urah, najmanj pa pozimi ter v večernih urah. Tudi letni čas vpliva torej na bolezen in smrt.

Vzrok smrti so največ razne poškodbe, potem rak, jetika, srčne bolezni in tudi večje število davice. Razveseljivo pa je dejstvo, da je bilo lani le par primerov, ko je nastopila smrt zaradi uživanja žlahtnih tekočin, ki jih uživajo obupanec v samomorilnem namenu, dočim jih je bilo prejšnja leta precej visok odstotek.

Kratek vremenski pregled čez preteklo leto

Ko človek pregleduje kratke vremenske zapise za preteklo leto 1942, se poč ustavi pri marsikateri drobni številki in pripombi, kako hudo

je lani januarja in februarja pritisnila zima z mrazom in kako lepo je bilo nato poletje, krasna in sončna jesen ter naposled še december nam je dajal mnogo toplote in sonca. Lani 15. januarja je pridrvel v deželo prvi močnejši mrzli val, ko je bilo ta dan — 18° C, še mnogo hujše naslednje dni, ko je bilo od 21. do 23. januarja — 25° C, na prostem pa celo — 31° C. Lani 15. aprila je bilo za 0,8° C pod ničlo, nato pa je bilo razmeroma lepo in sončno. V maju se je dnevna temperatura zelo dvigala in smo dosegli že 19. maja rekord + 31,6° C, še 10. junija je bila višja dnevna temperatura z + 32,2° C. Tudi zadnji avgust je dosegel prav isto višino dnevne temperature. Toda 4. septembra je,

Prijava delavcev, zaposlenih pri težkih in najtežjih delih

Prehranjevalni zavod Visokega komisariata opozarja vse delodajalce v mestu Ljubljani in pokrajini da morajo prijaviti do 8. januarja delavce, zaposlene pri težkih in najtežjih delih onemu preskrbovalnemu uradu, pri katerem prejemajo delavci živilske nakaznice. Samo pravočasno prijavljeni delavci bodo lahko prejeli celo dodatno nakaznico, dočim bodo pozneje (do 20. v mesecu) prijavljeni delavci prejeli samo odrezke dodatne nakaznice od dveh prijave naprej.

Obrazec za prijavo je založil Prevod in ga prizadeti lahko dobijo pri pristojnem preskrbovalnem uradu po ceni 2 lire. Vse tri obrazce naj izpolnijo delodajalci točno tako, kot zahtevajo navodila na samem obrazcu, podpisajo pa naj samo prva dva.

Preskrbovalni uradi Ljubljana-mesto in oni, ki mejijo na ljubljansko občino (Ježica, Polje, Dobrunje, Rudnik, Ig, Tomišelj, Brezovica in Dobrova), bodo poslali izpolnjene in pregledane prijave v trojniku Prevodu v overovitev, vsi ostali pa naj overovijo prijave sami in naj pošljejo Prevodu samo prijavo »le«.

Po overovitvi prijave vrnejo preskrbovalni uradi trojnik prijave (seznam III) delodajalcem in jim obenem izročijo v razdelitev pripadajoče dodatne živilske nakaznice.

kar je redko, bil zaznamovan v letu 1942 najvišji dnevni maksimum, ki je bilo celo + 32,5° C. Toliko glede splošne dnevne temperature.

Preteklo leto pa je bilo glede dežja zelo suho in prav rečno na mokroti, ki pa jo je bilo vse poletne mesece prav toliko, da razni kraji ljubljanske pokrajine še niso občutili prave suše in pomanjkanja dežja. Splošno je lani vsak mesec izkazoval mnogo manj dežja, kakor mu je bil določen v tako imenovanem mesečnem padavinskem povprečniku. V preteklem letu je bilo zaznamovanih celotno 152 deževnih dni in skupno 859,3 mm dežja, ko znaša na podlagi opazovanj od leta 1881 do 1915 povprečnik na leto 1410 mm.

Na posamezne mesece je odpadlo deževnih dni in dežja (v oklepajih mesečni povprečnik) in sicer: januar 12 dni in 33,7 mm (74), februar 19 dni in 89,3 (69), marec 16 dni in 46,3 mm (99), april 17 dni in 97,0 mm (101), maj 13 dni in 81,6 mm (108), junij 11 dni in 78,8 mm (146), julij 12 dni in 141,4 mm (139), avgust 7 dni in 34 mm (144), september 14 dni in 112,4 mm (140), oktober 6 dni in 48,5 mm (69), november 9 dni in 35,7 mm (114), december 17 dni in 59,9 mm (107). Kakor je očitno, sta edino meseca februar in julij lani presegla njima določeni mesečni povprečnik, vsi ostali meseci so v padavinah dosegli mnogo nižje številke pod povprečnikom.

Leto 1941 je izkazovalo 164 deževnih dni in 1531,8 mm padavin. Leto 1940. je imelo 150 deževnih dni in 1518,5 mm dežja.

Bilo je leto 1942. torej v zadnji dobi primerno suho leto in rečno na dežju, toda tako zadovoljivo glede letine, da kmalu ne še tako. O tem govorijo številke o sadni letini, ko so nekateri kraji spravili jeseni velike množine jabolk, lepih hrušk in tudi drugega sadja.

Sportniki, ali že veste...

... da je dosegel »Amatori Milano« dvanaestkrat italijansko državno prvenstvo v rugbyju? Amatori Milano je športna družina nekega industrijskega podjetja in zmaga v državnem prvenstvu že od leta 1928. Tekom preteklega sezone je gostoval tudi v Hannoveru in Berlinu ter obakrat zmagal.

Vodilna moštva napredovala za dve točki

Livorno ima 20, Torino in Juventus po 19 točk — Tesna zmaga Torina

V državnem nogometnem prvenstvu so odigrali včeraj 14. kolo. V razpredelnici ni prineslo posebnih sprememb: favoriti so spet napredovali za dve točki, vrstni red pa je ostal isti. O tem ni nikdo dvomil, da bo Livorno zmagal na lastnem igrišču proti Vicenzi. Livorno je prvi na razpredelnici in igra z izvrstnim vratarjem Assirellijem, njegov včerajnji partner pa je doslej zadnji v tovaršiji moštev A divizije. Tako torej izid 2:0 ne preseneča. Težje je šlo Torincem, ki so gostovali v Bologni. Izsilili so le tesno zmago 2:1. Vse pa kaže,

da bo treba v poročilih o državnem nogometnem prvenstvu prav posebno motriti uspehe Torina. Je to solidno moštvo, ki se je že preteklo sezono uveljavilo med vodilnimi, letos pa se je opomoglo z izvrstnim napadalcem Loichom in Mazzolo, ki prihajata v postev za sestavo državne reprezentance. Kako dragoceno moč predstavljata imenovana, lahko sodimo po tem, da je dosegel Torino že 19 točk — in kako ju pogrešajo Benečani, kjer sta lansko leto igrala, vidimo po neuspehih Venezije, ki je zdrknila na predzadnje mesto.

S Torinom vtrci koraka zadnje čase Juventus. Včeraj je igral Juventus s Fiorentino in jo odpravil s 5:2. Za Fiorentino s slavnim vratarjem Griffantijem je to vsekakor neprtakovano visoka razlika. V Triesteju je gostovala Atalanta in zmagala z 1:0. Podrobni izidi 14. nedelje nogometnega prvenstva so bili naslednji:

Trieste: Atalanta — Triestina 1:0
Rim: Lazio — Liguria 5:1
Bologna: Torino — Bologna 2:1
Bari: Bari — Venezia 2:1
Milan: Ambrosiana — Milan 2:1
Livorno: Livorno — Vicenza 2:0
Torino: Juventus — Fiorentina 5:2
Genova: Roma — Genova 2:0

Na vrhu razpredelnice je torej naslednji vrstni red: Livorno vodi z 20 točkami, za petami pa sta mu Torino in Juventus, oba z 19 točkami. — To so torej junaki trenutnega položaja. Vrstni red naslednjih je tale: Ambrosiana 17, Lazio 16, Genova 15, Bologna, Milano, Fiorentina in Atalanta 14, Roma in Bari 12, Liguria 11, Triestina in Venezia 9, Vicenza 7.

V drugem razredu državnega prvenstva so dosegli naslednje izide: Cremonese: Napoli 1:0, Udinese: Savona 5:2, Palermo: Pisa 1:1, Fanfulla: Pro Patria 2:2, Mater: Novara 0:0, Padova: Alessandria 7:3, Spezia: Modena 2:1, Brescia: Anconitana 1:0.

Vrstni red in točke v drugem razredu: Spezia in Pro Patria 19, Brescia 18, Pisa 17, Padova in Napoli 16, Modena in Anconitana 15, Fanfulla in Cremonese 14, Novara in Udine 13, Alessandria 12, Palermo, Juve in Mater 11, Pescara, Savona, Siena 9.

Taktika komunizma

Ker je komunizem bistveno amoralen, brez morale, mu je dobro vse, kar mu služi. Klevetniški so jezuitom podtaknili načelo: finis sanctificat media, namen posvečuje sredstva. Res jezuiti, kakor vsi katoliški moralisti uče, da dober namen posveti sredstva, če sama na sebi niso ne dobra ne slaba; ne pa slabi. Dali siromaku vbojajme, je dobro delo, ni pa dovoljeno krasti, da bi dali ukradenemu siromaku vbojajme. Pot k romarski cerkvi je moralno indiferentna, ne slaba, ne dobra. Če greš na božjo pot s slabim namenom, n. pr. zaradi grešnega znanja, je tvoja pot grešna. Če pa greš k Materi božji, je tvoja božja pot. Nikdar pa namen tega, kar je slabo, ne more napraviti dobrega. Kar pa klevetniški po krivici podtakajo jezuitom, to komunizem odkrito in na glas označja. Saj je komunizem, kakor je dejal Lenin, vse govorenje o večni morali laž in dovoljeno vse, kar služi proletariatu v njegovem boju za komunistični gospodarski red. Iz te komunistične nemoralne je umevna tudi vsa taktika komunistov. Komunizem je vsako sredstvo dobro, če je le sredstvo h komunističnemu cilju, tudi laž, prevara, sila, umor, pokolj. Kaj morala, kaj govorenje o nemoralni? Cilj je vse, po cilju se meri in presoja. Če po klanju in krvi prideš do cilja, je klanje upravičeno, po komunizmu moralno, usmiljenje pa nemoralno. Po cilju se mora ravnati tudi taktika. Saj je taktika le način, kako priti k cilju. Če ne moreš k cilju zlepa, moraš z grdo; če ne moreš po ravni poti, moraš po krivi poti; če ne moreš s poštenjem, moraš s nepoštenjem; če ne moreš z resnico, moraš s prevaro in lažjo. Tako se taktika lahko vedno menja, cilj pa ostaja isti.

Menjavanje taktike upravičuje komunizmu tudi dialektika. Samo cilj je stalen, vse drugo je v vednem razvoju. Zato se mora tudi taktika ravnati po razmerah in po razmerah menjati.

Zelo resnično je označil to menjavanje komunistične taktike Pij XI. v okrožnici proti komunizmu.

»Komunizem — pravi papež — se je predstavljal izpočetka tak, kakršen v resnici je, namreč skrajno zločest.« To se pravi: komunizmu najbolj ugaja sila, saj je Marx učil, da bo močel le z nasilnim prevratom doseči svoj cilj. Zato se komunizem najraje svobodno razvija v krvavih pokoljih. To poročajo Rusija, Mehika, Španija in žal tudi Slovenija.

»Ko je pa komunizem spoznal — nadaljuje papež — da se mu ljudje odtujejo, je izpremenil taktiko in si prizadeva množico pridobiti z raznovrstnimi prevarami in skriva svoje namene za ideje, ki so same na sebi lepe in prave.« Tako n. pr. so se začeli delati voditelji komunistov za najbolj vzete govornike splošnega svetovnega mira, ko so opazili, da vse hrepeni po miru (a so se sami obenem silno oboroževali).

»Prav tako sunejo organizacije in periodične liste pod raznimi imeni, ki nič ne spominjajo na komunizem, imajo pa samo ta namen, širiti z njimi komunistične zmote med ljudi, med katere bi jih na drug način ne mogli širiti.«

Nikar ne mislimo, da papež v svečani okrožnici pred vsem svetom lahkomišlno obtožuje komuniste. Kdor ve, kako papeže okrožnice nastajajo, ta tudi ve, da ni v okrožnici nobene besede obtožbe, ki bi zanjo papež ne imel dokazov in dokumentov. Zato pa tudi za to, kar še nadalje pravi:

»Da, komunisti se skušajo vtihotapiti celo v katoliške in verske organizacije. Tu in tam, ne da bi kaj popustili od svojih zmot, katoličane vabijo na sodelovanje, včasih na humanitarne, včasih na karitativnem polju in predlagajo včasih stvari, ki so v popolnem skladu s krščanskim mišljenjem in z nauki Cerkve.« Finis sanctificat media. Komunist obtožbe talar, če to koristi komunističnim ciljem. Obtožbe ga, da laže ubija svojega nasprotnika, a obtožbe ga tudi, da more med bogoslovce širiti komunizem. Kristus je dejal: »Otroci tega sveta so modrejši kakor otroci luči.« (Lk 16, 9), navivni katoličani pa pravijo: »Saj komunisti niso taki, kakor mnogi katoličani mislijo.« Tako s premeteno taktiko komunizem pridobiva simpatije, s simpatijami pa počasi tudi somišljenike.

Komunizmu je cilj vse, taktika je sredstvo in tisto sredstvo, naj si bo »po meščanskih predsodkih« moralno ali nemoralno, je najboljšje, ki najbolje vodi k cilju. Lenin se ni ustrašil uvesti »NE-PO« (novo ekonomsko politiko), ne Stalin novo ustavo. A motili so se tisti, ki so mislili, da se Lenin odmika komunizmu in motijo se tisti, ki mislijo, da se Stalin primika svobodni krščanstvu. Vse odmiikanje in primikanje je le taktika.

Priznati je pa, da imajo komunisti med seboj prave mojstre taktike. Tak je »začetni Gruzin« Stalin, tak je bil Iljič Ulljanov z mongolsko glavno in mongolskimi očmi, z izmišljenim imenom Lenin. O Leninu je dejal francoski pisatelj (Lavand), da je njegovo taktično, menjajočo se, a glede na smoter skrajno in brezobzirno logično in strašno politiko težko umeti brez satanove pomoči (sans quelque assistance des anges déchus).

Črkovnica

a — a — a — a — b — e — e — e — g —
g — i — k — l — l — l — m — n — n — n —
n — o — o — o — o — r — r — r — r — t

A d
a d
a d
a d
a d
a d

Iz 30 črk, poleg danih dveh, sestavi 6 besed ki pomenijo (v drugačnem redu) naj general v prvi svetovni vojni, evropsko glavno mesto; slov. pesnik; donavski otok pri Oršovi; mesto na Španskem (živo srebro); vrtnačast vihar.

Rešitev prihodnjih.

Novi blagajniški zapiski v Romunu. Finančno ministristvo v Bukarešti objavlja da bo izdalo za 10 milijard državnih blagajniških zapiskov z obrestno mero 4% in z rokom 6 mesecev. Novi zapiski so oproščeni vseh davkov in taks.

Izhiral je in dočrpel dne 3. jan. 1943
gospod

Kandare Alojz iz Dan

Dragega pokojnika sprejmemo v torek, 5. januarja 1943, ob pol 3 popoldne z žal. kapela sv. Janeza k Sv. Križu. Ljubljana - Dane, 3. januarja 1943.

Užaloščeni svojci iz Loške doline in Ljubljane

V globoki žalosti sporočamo, da nam je dne 2. januarja 1943 ponoči umrl naš dobi soprog, oče, brat in tast, gospod

STEINER ANTON

tesarski mojster in gostilničar. Pogreb bo v torek, 5. januarja 1943, ob pol 4 pop. z žal. iz kapelice sv. Jožefa na pokopališču k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 4. januarja 1943.
Zalujoča soproga Marija, sin Leopold in ostalo sorodstvo

Umrli je v soboto, dne 2. januarja, naš predobri mož, očka, brat in stric, gospod

Franc Hren

gostilničar in posestnik na Verdu

Pokopali smo ga v ponedeljek, 4. jan. 1943, na pokopališču Sv. Antona na Verdu.

Priporočamo ga v pobožno molitev!

Verd, 4. januarja 1943.

Frančiška, žena

Majda, Janex, Veronika, otroci — Ignacij, Karl, Jakob, bratje in ostali sorodniki

K Večnemu je odšla naša ljuba: žena, mati, stara mama in teta

Uršula Ažnoh roj. Meršol

previdena s tolažili svete vere, v 86. letu starosti. Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 6. januarja 1943, ob 14.30 z žal. iz kapelice sv. Marije na pokopališču k Sv. Križu.

Maša zadušnica bo zanj darovana v ponedeljek, 11. januarja 1943, ob 6.30 v cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.

Zalujoče rodbine: Ažnoh, Feldin, Meršol

Obisk srbskih kmetov pri Nediću. Pred tedni je bila na obisku pri srbskemu ministrskemu predsedniku zopet večja skupina srbskih kmetov iz notranjosti države. Nedić jo je sprejel v svojem kabinetu ter jo pozdravil z daljšim nagovorom, s katerim je pojasnjeval smernice svoje politike. Med drugim je dejal, da mora postati nova Srbija velika narodna družina, v kateri ne bo prostora za delomržežne in postopake in v kateri se bo visoko cenila avtoriteta vodstva. Ta nova Srbija se bo morala nasloniti na Nemčijo, na katero je po Nedićev izpovedi navezana gospodarsko, geopolitično, socialno in kulturno.

A. Fogazzaro:

76

Palača ob jezeru

»Mraz je,« je dejala Marina in se tesneje zavila v šal. Njen glas se je zdel popolnoma spremenjen. Silla ni odgovorila. Mislila je, da ona sliši utripe njegovega srca. Položil ji je za hip roke na ramena, kakor da bi ji hotel popraviti šal. Marina se je zdrnila. Prsi so se ji dvignile. Šla je naprej, ne da bi kaj rekla. Čez kakih petdeset korakov je obstala in se naslonila na ograjo tik ob jezeru.

Noč je bila temna. Le malo zvezd se je lesketalo na meglenem nebu, med orjaškimi črnimi gorami, katerih sence so se potapljale v jezeru. Veter je od časa do časa prinašal šumljanje vodometov in glasove čričkov.

Silla ni videl drugega, kot belo postavo poleg sebe, ki se je sklanjala preko ograje.

»Cecilija,« je dejal tiho in se ji približal.

Marina je nastanjala glavo na sklenjene roke. No da bi okrenila glavo, je podala Silli roko in dejala strastno:

»Da, imenujte me vedno tako. Se spominjate?«

Silla je stisnil z obema rokama njeno mehko ročico. Bal se je, da bi bil hladen in brezčuten v tem trenutku. Približal je njeno roko ustnicam in jih z vsem ognjem pritisnil nanjo.

»Povejte mi: se spominjate?« je ponovila Marina.

»Ah, Cecilija,« je dejal Silla.

Obrnil ji je roko, sklonil obraz na njeno dlan, si jo pritisnil na oči in začel strastno govoriti:

»Če bi vedeli! Zame ni več sveta, ni več sorodnikov, ne prijateljev, ne preteklosti, ne bodočnosti, ničesar več. Samo vi ste še. Popolnoma ves sem vaš.«

Pritisnil je njeno dlan na usta, pomislil na svoje grenko življenje, na krivični svet in je zadušil v njej svo strast, ki ga je prevzemala.

»Ne, ne,« je dejala Marina z negotovim glasom: »zdaj še ne.«

Oba sta bila kakr mrzlična.

»Kdaj ste se spomnili?« ga je vprašala.

Živela je v prepičanju, da je Cecilija Varena in da je v svojem drugem življenju našla prejšnjega ljubice.

»Snoči,« je odvrnil, v domnevi, da je razumel njeno vprašanje. »Snoči pri gospodi De Bella, ki mi je govorila o vas. Nato sem poslušal glasbo, ki mi je pretrgala srce in spravila iz njega toliko stvari. Na pol zmešan sem odšel od nje in tedaj sem prejel vašo brzojavko. Takrat mi je postalo vse jasno. Začutil sem, da me je usoda pograbilila in odnesla semkaj. Pustite mi to roko in to neizmerno sladkost. Ne morete si predstavljati, kaj se godi v meni. Zdi se mi, da umrem. Če vam

vsega ne povem in vendar ne morem govoriti. Želim, da bi me pritegnilo za vedno nase vodovje jezera, a obenem z vami.«

Pritegnil je k sebi njeno roko, ki jo je še vedno trdno držal v svoji in celo njeno postavo.

»Jutri,« je zašepetala Marina in se mu ustavljala; »jutri zvečer po enajsti, na stopnicah, ki vodijo v pristan.«

On pa ni hotel izpustiti njene roke ter jo je neprestano strastno pritiskal na svoje ustnice. Isklakteč: F: salatejd umi umi umi umi

»Pojdiva,« je nenadoma dejala Marina vse razburjena; »ostanite nekoliko oddaljeni od mene in ne govorite. Pri vratih me zapustite. Vse sem že vedela.«

Silla jo je razumel in ubogal. Naredila sta komaj nekaj korakov, ko sta zagledala nekoga pred seboj. Bila je Kati.

»Ste tukaj, markiza?« Povsod sem vas že iskala. Gospa grofica mi je dala ta šal za vas.«

Marini se ni zdelo vredno, da bi odgovorila niti ni pogledala služabnice. Ob vratih je hladno pozdravila Silla in izginila v veži.

Silla je šel preko dvorišča in navzgor po stopnicah. Ko je dospel že precej visoko, je sede v travo pod visoko cipreso, kjer je ostal dolgo časa, vsrkaval vonj dreves in gledal navzgor proti zvezdam.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Ob nedeljah 10.30 14.30 18.30 in 20.30
ob delavnicah 10.30 14.30 18.30 20.30

Odlično filmi in zvezdovani romani

Palača ob jezeru

V glavni vlogi

sa Miranda in Andres Checch

Zaradi izredne dolžine filma predstave vsak dan
ob 15. in 17. uri ob nedeljah in praznikih
metinole ob 11. uri

KINO UNION - TEL 27-21

dobro volje v Nove leto. Napolniha nurga sezona

Ferruccio Tarilavin' vlogi: novevke in arit

Čenska te vara nas..

ario Camozzini, Florentia Dalt v glavni vlogi

KINO MATICA - TEL 27-41

do znanom romanu M. Franks

glavni vlogi: Gustav Kautz, Gisela Lile

Predstava ob delavnicah ob 14.30 ure in ob

nedeljah in praznikih ob 10.30 14.30 18.30 20.30

Kino ob 11. uri

KINO SLOGA - TEL 27-50

Srečno novo leto!

ANT. KRISPER

LJUBLJANA — MESTNI TRG 26

V. LESJAK

DAMSKA IN MOŠKA MODA
LJUBLJANA-ŠELENBURGOVA IN HOTEL SLON

POTNIK in DRUG

LASTNIK

MARINKO JOZE

LJUBLJANA, METELKOVA 13

MARMELADE, SADNI SOKI, LIKERJI IN ŽGANJE

Srečno novo leto želi

ZAKRAJSEK EGON

tapetnik

LJUBLJANA Miklošičeva cesta 34. Telefon 48-70.

Srečno in uspešno novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem trdka

EMA TANKO

trgovina z domačim in tužnim sadjem, zelenjavo in
deležnim; pridelki na debelo

Ljubljana — Kapiteljska ulica št. 3

Telefon 23-48

Srečno novo leto

želi modna trgovina

T. EGER - Ljubljana

Sv. Petra cesta 2

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenjenim strankam in se še
nadalje priporoča

J. KRAMER

kovinsko strugarstvo — strojna delavnica
izdeluje vsakovrstne mlince

Ljubljana - Šelenburgova ulica 4

Svojim cenjenim odjemalcem želi

srečno novo leto

trgovina strojev

DOVŽAN IVAN

LJUBLJANA

Galetova ulica 4

Srečno novo leto

želi

svojim cenjenim odjemalcem in prijateljem

LEKARNA USTAR

PALACA BATA

Srečno in veselo novo leto želi svojim

cenjenim naročnikom

KROJASKI SALON MODA

Ljubljana, Resljeva cesta št. 8

Srečno novo leto želi

J. VILHAR

urar in trgovec z zlatnino, srebrnino in

optičnimi predmeti

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 36

Srečno in veselo novo leto želi

ZANOSKAR LUDVIK

modni salon

Ljubljana, Viktorja Emanuela III. 15/1

Srečno novo leto

želi svojim čitateljem in čitateljicam

Sentjakobska knjižnica

v Ljubljani - Kongresni trg 7

Srečno novo leto

želi svojim cenj. odjemalcem

**MESARIJA
JAVORNIK**

LJUBLJANA

Domobranska 7 - Wolfova 12 - podružnica Miklošičeva 19

„INTRA“ D. Z. O. Z.

za proizvodnjo in razpečevanje gradbenih in tehničnih potrebščin

LJUBLJANA, Bleiweisova 37a

Srečno novo leto

želi vsem svojim cenj. gostom

„RIO“

AVTOMATICNI BUFET

BLEJEC EMA

Ljubljana, Šelenburgova ulica

Srečno novo leto želi

SCHNEIDER & VEROVSEK

trgovina z železnico

LJUBLJANA

Edgar Wallace:

40

Skrivnost skrivljene sveče

Roman

»V svoji dolgi pravniški karieri,« je začel notranji minister s svojim najboljšim govorniškim stilom, »mi je prišlo le redko v roke tako onečajoče poročilo kot o tem mrtvecu.«

In je navedel nekaj primerov, ki so presenetili celo Ta. Ksa.

»Ta človek je bil blaznež,« je nadaljeval minister, »podlež, divjak, ki je bil krut zaradi krutosti same. Samo v tem dnevniku imamo dovolj dokazov, da bi ga obsodili za tri različne zločine, katerih eden se je izvršil v naši deželi.«

T. Ks. ga je ves začuden gledal.

»Spominjali se boste, gospod Meredith, saj ste mi v nekem dopisu poročali, da je imel nekega možaka, ki je bil Grk in mu je bilo ime Poropolus.«

T. Ks. je pritrtil.

»Po umoru Vassalara je odpotoval v Grčijo,« je rekel.

Minister je zmajal z glavo.

»Se isto noč je bil ubit,« je nadaljeval minister, »in lahko najdete, kar je ostalo njegovega v hiši, ki je prazna in jo je bil najel Kara v ta namen na Portsmouth Roadu. Verujte mi, da je spraviš s sveta tudi lepo število ljudi v Albaniji. Da bi si privoščil nekoliko krvočrne zabave, so morale izginiti kar cele vasi. Bil je Neron, brez onih prijetnih neronskih slabosti. Stalno ga je preganjala misel, da ga ubijejo, in zato je videl v slehernem še tako zvestem služabniku sovražnika. Poropolus je bil gotovo v zvezi z raznimi kontinentalnimi uradnimi krogi. Saj razumete,« je končaval minister, »ne pripovedujem vam tega.

da bi pospešili izsleditev morilca in razkrili vsa tajnostno zadevo, temveč da si boste nekoliko na jasnem glede verjetnega povoda, ki je povzročil umor tega človeka.«

T. Ks. je celo uro prelistaval dnevnik in listi ne z opombami, ne da bi se kaj posebno menil za ministra, ki je bil zaradi tega nekoliko iznenađen. Kar je bral, je bilo nekaj nezasižanega, neverjetnega. Kara je bil blaznež, a v bistvu svojih zamisli pravi zlodej.

T. Ks. je stanoval v Whitehall Gardens, kamor je odšel, da bi se preoblekel za večerjo. Bil je že skoraj napravljen, ko je dobil večernik in je, kakor navadno, najprej preletel novice in oglase. Pogledal je v stolpec, kjer so bile »Osebnne zadeve«, ne da bi pričakoval zase kaj posebnega, a je vendar našel nekaj, ob čemer mu je padel list iz rok. Kakor nor je začel hoditi po sobi in se dalje napravljal. »Tommy X.«, je bil kratki oglaš, »zelo, zelo nujno Marbe Arch. 8.«

Pet minut je bilo do tja, a se mu je zdelo, da je pet ur. Na vseh križiščih se je moral ustaviti. Dasi je imel po svojem poklicu pravico do nemotnega prehoda, je vendar v svoji natančnosti ni hotel izrabiti. Še preden se je voz ustavil, je že skočil iz njega, plačal voznika in se oziral, kje bi bila gospodična. Končno jo je zagledal in urno krenil k njej. Ko se ji je bližal, se je obrnila, komaj zaznavno pomignila in šla dalje. Sledil jo je po Bayswater Roadu in se ji vtujdno pridružil.

»Bojim se, da so me zasledovali,« je šepnila. »Ali ne bi vzeli avta?«

T. Ks. je pomignil taksiju, ki je prihajal mimo, povedal kar tako prvi naslov, ki mu je prišel na um: Finsburg Park, in ji pomagal vstopiti.

»Zelo sem zaskrbljena,« je rekla, »razen vas ne poznam nikogar, ki bi mi mogel pomagati.«

»Ali gre za denar?« jo je vprašal.